

Kirkerådet

Dato: 19.06.2017

Vår ref: 17/00880-23

Deres ref:

Hørings svar fra Sør-Hålogaland biskop og bispedømmeråd - forslag til nye valgeregler.

Innledning

Kirkerådet har sendt ut på Høring: Forslag til nye regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet.

Det er ikke sendt ut høringsspørsmål, men en oppfordrer høringsinstansene *«I tillegg til å kommentere forslagene i høringsnotatet og regelforslaget, oppfordrer Kirkerådet høringsinstansene til å komme med andre forbedringsforslag.»*

Sør Hålogaland Bispedømmeråd drøftet saken i sitt møte 15. juni 2017 og Biskopen i Sør Hålogaland gir sin tilslutning til rådets uttalelser.

Sør Hålogaland Bispedømmeråd(SHBDR) og Sør Hålogaland Biskop ønsker å uttale seg om det vi har sett som de viktigste spørsmålene i forslaget.

Råd og biskop er enige om at det viktigste målet med nye regler for valget er å styrke involvering og deltakelse i valget og de demokratiske prosessene i kirka.

En forutsetning for dette er at reglene er enkle og mest mulig like det som folk kjenner til fra andre valg. Det bør også være likt i alle bispedømmene. Det er videre viktig å gi mulighet for reelle valg, dvs at det om mulig er flere valglistor og at disse lett kan skilles fra hverandre.

Det er viktig å videreføre og presisere at alle dømte medlemmer i Den norske kirke er likeverdige medlemmer. Så fremt en ikke har meldt seg ut har en følgelig også stemmerett fra 15 år og kan stille til valg fra det året en fyller 18 år.

Til kapittel 2.1: Direktevalg eller kombinasjon av direkte og indirekte valgogang ved valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

SHBDR og Sør Hålogaland biskop mener at alle leke medlemmer bør velges direkte i alle bispedømmer.

Indirekte valg bidrar til å gi noen kirkemedlemmer, de som sitter i menighetsråd, større innflytelse over sammensetningen av bispedømmerådene og Kirkemøtet enn resten av medlemmene.

Et valg hvor flere av plassene i rådets som velges er reservert for annet valg begrenser det almene valget. Et todelt valg vil også gi en utsettelse i valgprosessen som er uheldig. Vi ser på indirekte valg som en utfordring på demokratiet.

Direkte valg i alle bispedømmer er med og forenkler valgene og gir større likhet både når det gjelder måten valget gjennomføres på og rettigheter for den enkelte velger.

Til kapitel 2.2

Ved valg av BDR var det i alle bispedømmer to lister i 2015. For å få en breddetakelse i valget er det ønskelig å ha minst to lister.

Flertallet i SHBDR støtter alternativ 2 Ordning med nominasjonskomiteens liste og andre lister- samtidige frister. I dette alternativet skal en helt fra starten sette ned en offisiell nominasjonskomite som har samme frist som alle andre grupper til å levere liste. Denne ordningen sikrer at det er en liste som har tatt hensyn til geografiske forhold og har kandidater med forskjellige kirkepolitiske ståsted.

SHBDR og Sør Hålogaland biskop mener at nominasjonskomiteen bør nedsettes av bispedømmerådet etter samråd med menighetsrådene.

Et mindretall på to gikk inn for alternativ 4 Ordning med utgangspunkt i flere selvstendige lister, uten en nominasjonskomite intensjonsfrist og listefrist. Med denne modellen vil en risikere at kun en gruppe stiller, men mindretallet mener at det vil senere tvinge andre grupper på banen og i det lange løp ansvarlig gjøre flere grupper i kirka og dermed fremme demokratiet.

3 av rådets medlemmer stemte for en tilføyelse om alternativ 2:

Som en ny ordning foreslår de at det gjennomføres en felles nominasjonsprosess for alle grupper som vil stille liste, ved at det settes en frist til å melde seg for grupperinger som har intensjon om å stille liste og som ønsker å delta i en felles nominasjonsprosess. Samtlige menigheter kan da få en henvendelse fra bispedømmerådet med opplysninger om at eksempelvis Åpen folkekirke har varslet at de vil stille liste i tillegg til nominasjonskomiteens liste, og be om at menighetene foreslår kandidater til de to listene – i tillegg til kandidater til samiske representanter til bispedømmerådene. Samtidig og parallelt med dette står selvsagt listene fritt til å rekruttere på egenhånd og kjøre sine kampanjer.

Det settes også en endelig listefrist, der også andre grupperinger kan stille liste uten å ha deltatt i en felles nominasjonsprosess.

Fordelene med en slik modell er:

- Garanti for at det stilles minst en liste i alle bispedømmer, uten kompliserende ekstrarunder.
- Likebehandling av listene.
- Menighetenes rolle i nominasjonsprosessen styrkes.
- Lav terskel for å stille alternative lister.

2.3 Tilskuddsordning for finansiering av nomineringsgrupper

SHBDR og Sør Hålogaland biskop mener at for at demokratiet skal bli reelt er det viktig med tilskuddsordninger som likebehandler alle lister i alle bispedømmer.

2.4.1 Personstemmer og strykninger:

SHBDR og Sør Hålogaland biskop mener det må være mulig både å stryke og kumulere kandidater på lista.

2.4.2 Personvalgregler internt på listene

Høringsbrevet drøfter muligheten til å begrense betydningen av tilleggs stemmer ved at det settes en sperregrense for dette. Dvs at en kumulering må være gjort av f.eks. på minst 5% av stemmesedlene. Det har til nå ikke vært noen slike begrensninger, men dette gjelder ved fylkestingsvalg.

SHBDR og biskopen mener at det ikke skal være en slik begrensning.

2.4.3 Stemmetillegg:

SHBDR ønsker at gruppen som stiller liste må kunne kumulere inntil to kandidater på listen. Dette kan både være med å sikre geografisk og kjønnsmessig balanse og det vil være med å peke på hvem som er leder og nestleder kandidater på listene.

SHBDR og Sør Hålogaland biskop mener at reglene om stryking, kumulering og stemmetillegg må være likt for både MR og BDR/KM valg.

Om menighetsrådsvalg mener SHBDR og biskopen at det må vurderes ordninger ved valget som kan sikre representasjon fra de forskjellige tidligere menigheter der hvor det har vært sammenslåinger av flere menigheter til et menighetsråd. Det henvises her til høringsuttalelse sendt inn av Hamarøy menighetsråd.

Med vennlig hilsen

Jan-Kjell Jonassen
Stiftsdirektør

Bernt Aanonsen
prosjektleder/pilegrimsprest

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet